

Proponowana zmiana	Główne założenia zmian	Ryzyka/uwagi do planowanych zmian	Stanowisko
Zmiany w Ustawie o podatku dochodowym od osób prawnych			
Rozszerzenie wyłączeń ze zwolnienia fundacji rodzinnej w zakresie najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze, której przedmiotem jest budynek (lokal) mieszkalny (art. 1 pkt 2 lit. b projektu, projektowany art. 6 ust. 8 pkt 1 lit. b ustawy CIT)	- Zmiana w art. 6 ust. 8 pkt 1 lit. b) ustawy CIT polega na doprecyzowaniu zakresu przychodów z najmu, dzierżawy lub innych umów o podobnym charakterze, które nie korzystają ze zwolnienia z podatku dochodowego. - W praktyce oznacza to, że zwolnienie podatkowe znajdzie zastosowanie jedynie w przypadku najmu <i>stricte</i> mieszkaniowego (najmu długoterminowego) – tzn. sytuacji, gdy fundacja rodzinna wynajmuje wskazane w przepisie nieruchomości osobom fizycznym na ich własne potrzeby mieszkaniowe. Natomiast wszelkie inne formy wykorzystania nieruchomości – takie jak najem krótkoterminowy, świadczenie usług zakwaterowania (np. w ramach apartamentów na doby czy tzw. condohoteli), wynajem na cele działalności gospodarczej lub komercyjnej – będą objęte opodatkowaniem CIT.	- Projektowane rozróżnienie jest sztuczne i nie znajduje uzasadnienia w systematyce prawa podatkowego oraz pierwotnie projektowanym założeniom prowadzenia dozwolonej działalności gospodarczej przez fundację rodzinną, - Implementacja projektowanej zmiany prowadzi do nieuzasadnionego ograniczenia swobody działalności inwestycyjnej fundacji rodzinnej - Brak jednoznacznych kryteriów pozwalających na rozróżnienie najmu „mieszkaniowego” od „komercyjnego”, „krótkotrwałego” rodzi ryzyko arbitralnych i niejednolitych interpretacji organów podatkowych, co w konsekwencji prowadzi do niepewności prawnej i zwiększa ryzyko sporów sądowych. - Ograniczanie możliwości inwestowania w nieruchomości komercyjne (w tym wynajem krótkoterminowy) może	Projekt wprowadza znaczące ograniczenie zwolnienia CIT w odniesieniu do dochodów fundacji rodzinnej z najmu nieruchomości mieszkalnych. W praktyce, planowana zmiana oznacza, iż tylko najem <i>stricte</i> mieszkalny, długoterminowy, realizowany bezpośrednio na potrzeby mieszkaniowe najemcy, pozostanie zwolniony z CIT. Celem jest bowiem uniemożliwienie praktycznego wykorzystywania fundacji rodzinnej do prowadzenia de facto działalności okołohotelarskiej z uniknięciem opodatkowania CIT w Polsce. Choć dotąd przepisy nie różnicowały skutków podatkowych najmu w fundacji rodzinnej w zależności od charakteru tego najmu to organy podatkowe stały na stanowisku, iż krótkoterminowy najem o cechach usług hotelowych nie mieści się w pojęciu dozwolonej działalności i odmawiały zwolnienia. Odmienne uważały jednak sądy administracyjne, które w wyrokach (przykładowo wyrok WSA w Gdańsku z dnia 2 września 2025 r., sygn. I SA/Gd 425/25; wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 26 marca 2025 r., sygn. I Sa/Wr 807/24) podkreślały brak podstaw do różnicowania skutków podatkowych najmu i najmu krótkoterminowego w odniesieniu do fundacji rodzinnych, a w konsekwencji – brak podstaw

	W szczególności, regulacja ta obejmuje wszelkie formy najmu i dzierżawy o charakterze komercyjnym, w tym najem krótkoterminowy oraz usługi związane z zakwaterowaniem, które zgodnie z dodanym art. 6 ust. 8a obejmują m.in. usługi zaklasyfikowane w dziale 55 Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU).	prowadzić do mniej efektywnego zarządzania majątkiem i w konsekwencji do jego dezintegracji. Ponadto, brak uzasadnienia systemowego i ekonomicznego dla wyłączenia najmu krótkoterminowego; takie ograniczenie nie wynika z ratio legis ustawy o fundacji rodzinnej Ciężar dowodu, że dany najem spełnia warunki mieszkaniowe zostanie nałożony na fundację rodzinne – to fundacja będzie musiała wykazać, iż lokal jest wynajmowany wyłącznie na cele mieszkaniowe lokatora	do wyłączenia z tego działalności krótkoterminowego najmu lokali. - Zgodnie z przedstawionym przez ustawodawcę uzasadnieniem, planowana zmiana ma charakter doprecyzowujący, niemniej wcześniejsza praktyka organów podatkowych w odniesieniu do odmiennych zasad opodatkowania najmu krótkoterminowego oraz najmu długoterminowego wynikała wyłącznie ze stanowisk wyrażanych w interpretacjach podatkowych. Wprowadzenie do ustawy rozróżnienia powoduje konieczność ponownej analizy inwestycji dokonanych przez działające fundacje rodzinne, które w ramach swojej dotychczasowej, dozwolonej działalności zawierały umowy najmu. Innymi słowy, działające już fundacje rodzinne mogły poczynić inwestycje w nieruchomości, których celem był najem krótkoterminowy, a w ramach dostępnych instrumentów prawnych rewizja tego typu inwestycji bez dodatkowego opodatkowania będzie problematyczna po wejściu w życie nowelizacji. Brak również w ramach proponowanych zmian jasności co do stawki podatkowej, jaką opodatkowany ma zostać dochód z najmu krótkoterminowego. Warto też zauważyć, że dotychczas organy podatkowe nie kwestionowały możliwości objęcia zwolnieniem od opodatkowania dochodów z najmu długoterminowego budynków i lokali mieszkalnych. Nie było też żadnych zapowiedzi ze strony Ministerstwa Finansów, które wskazywałyby na plany wyłączenia ze zwolnienia dochodów z najmu długoterminowego budynków i lokali
--	--	---	---

			mieszkalnych. W związku z tym wielu fundatorów przeniosło na fundacje rodzinne własność budynków mieszkalnych, które były oddawane w najem długoterminowy osobom trzecim na cele prowadzonej przez te osoby działalności gospodarczej (np. aparthotele). • Ponadto, nieograniczone zwolnienie z CIT na każdą formę najmu może powodować „nierówność konkurencyjną” w odniesieniu do innych form prowadzenia tego typu biznesu. Choć zmiana stanowi literalne potwierdzenie stanowiska prezentowanego przez Ministerstwo Finansów, co może ograniczyć wątpliwości podatników w związku z różnymi stanowiskami organów podatkowych i sądów administracyjnych. Proponowana zmiana zmieni pole sporów z organami podatkowymi z aspektu możliwości prowadzenia tego typu działalności przez fundacje rodzinne w ogóle, na pole uznania danej, indywidualnej sprawy za dozwolony lub niedozwolony typ najmu, co tylko zwiększy niepewność podatników. • W rezultacie, proponowane ograniczenie wyłączenia ze zwolnienia podatkowego dla fundacji rodzinnych w zakresie najmu krótkoterminowego i komercyjnego jest nieuzasadnione. Fundacja rodzinna ma służyć nie tylko ochronie, ale także akumulacji i pomnażaniu majątku rodzinnego oraz umożliwiać korzystanie z dochodów przez rodzinę. Ograniczanie swobody inwestowania w nieruchomości celem wynajmu krótkoterminowego jest sprzeczne z tym celem, gdyż ogranicza narzędzia pomnażania majątku. Należy w tym miejscu zauważyć, iż zakup oraz wynajem krótkoterminowy
--	--	--	--

			nieruchomości stanowi powszechnie uznaną, bezpieczną i racjonalną formę inwestowania kapitału rodzinnego. Inwestycje w nieruchomości, w tym w szczególności w segment najmu krótkoterminowego (np. apartamenty na doby, apartotele, condohotele), są szeroko stosowane zarówno przez inwestorów indywidualnych, jak i instytucjonalnych w Polsce oraz na rynkach międzynarodowych. • Polska fundacja rodzinna miała być konkurencyjna względem fundacji zagranicznych, które nie nakładają takich ograniczeń na działalność inwestycyjną. Wprowadzenie restrykcji może prowadzić do „emigracji majątku” i zniechęcać do zakładania fundacji w Polsce. Elastyczność w zakresie dozwolonych form inwestowania jest kluczowa dla sukcesu wielopokoleniowego zarządzania majątkiem rodzinnym. Ograniczanie tej elastyczności może prowadzić do niepotrzebnych barier i ryzyka nieosiągnięcia celów sukcesyjnych. • W szczególności, proponowane rozróżnienie może wydawać się sztuczne, arbitralne i nie do końca uzasadnione merytorycznie, pomimo istnienia w systemie prawa podatkowego rozróżnienia na cele mieszkaniowe i na cele działalności gospodarczej. Praktyka pokazuje jednak, przykładowo w kontekście sporów na gruncie ustawy VAT, iż nie jest to rozróżnienie łatwe do wychwycenia w praktyce, zarówno po stronie podatników, jak i organów podatkowych. Oznacza to, że ciężar dowodu będzie obciążał fundację rodzinną, a praktyczne wątpliwości mogą nadal istnieć – przykładowo w przypadku najmu lokalu
--	--	--	---

			mieszkalnego spółce, która zakwateruje tam pracownika (a zatem – zaspokojone zostaną potrzeby mieszkaniowe pracownika). Różnica sprowadza się bowiem do formy umowy i podmiotu najemcy, nie zaś do społeczno-gospodarczego charakteru wykorzystania lokalu. Wprowadzona regulacja może zatem dyskryminować najemców instytucjonalnych na rzecz indywidualnych, pomimo faktycznego spełnienia celu mieszkaniowego. - Innymi słowy, sformułowanie „cele mieszkaniowe” może rodzić problemy interpretacyjne, w szczególności z zestawieniem z warunkiem „wyłącznie”. Skoro bowiem najem ma służyć „wyłącznie” celom mieszkaniowym, oznaczałoby to brak możliwości okazjonalnego prowadzenia działalności nierejestrowanej przez najemcę w lokalu, który co do zasady najmuje lokal mieszkalny dla zaspokojenia swoich celów mieszkaniowych, czy w skrajnym przypadku – nawet brak możliwości zdalnej pracy zawodowej. - Ustawodawca wprowadza też nowe pojęcie budynku o „funkcji mieszkalnej” budynku. Brak definicji tego pojęcia. Zgodnie z KOB budynki dzielą się na dwie kategorie: mieszkalne i niemieszkalne. Budynki mieszkalne są to obiekty budowlane, których co najmniej połowa całkowitej powierzchni użytkowej jest wykorzystywana do celów mieszkalnych. W przypadkach, gdy mniej niż połowa całkowitej powierzchni użytkowej wykorzystywana jest na cele mieszkalne, budynek taki klasyfikowany jest jako niemieszkalny. Budynki niemieszkalne są to obiekty budowlane wykorzystywane głównie dla potrzeb
--	--	--	---

			niemieszkalnych (zalicza się tu między innymi hotele i budynki zakwaterowania turystycznego). • Problematyczne wydaje się także odpowiednie udokumentowanie faktu najmu lokalu wyłącznie na cele mieszkaniowe, które w praktyce spowodować może wprowadzenie do umów najmu sztucznych klauzul umownych, nie pokrywających się z rzeczywistością, choćby w przypadkach przytoczonych powyżej. Wątpliwa jest wreszcie możliwość kontroli tego typu najmu przez organy podatkowe w typowej relacji umownej między fundacją rodzinną a najemcą, w której to fundacja rodzinna, w jak się wydaje typowym najmie długoterminowym, nie będzie sprawowała stałego nadzoru czy kontroli nad wykorzystaniem przez najemcę lokalu wyłącznie do zaspokojenia własnych celów mieszkaniowych, bez uwzględnienia sytuacji okazjonalnych. • Otwarte pozostaje także pytanie, co w przypadku, jeżeli najemca naruszyłby zasady najmu, co doprowadziłoby do uznania go za krótkoterminowy, a w rezultacie – powodowało utratę prawa do zwolnienia przez fundację rodzinną. Zasadność roszczenia odszkodowawczego wydaje się wątpliwa, niemniej może wystąpić w skrajnych przypadkach. • Doprecyzowania wymagałoby, iż cel mieszkaniowy oznacza zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych najemcy i jego bliskich, bez wykorzystania lokalu jako typowego biura / sklepu / usługi, niemniej każdy wyjątek wprowadzałby kolejne, kazuistyczne
--	--	--	--

			rozwiązania. Warto też zauważyć, że niektóre lokale wynajmowane na cele mieszkalne są równocześnie wykorzystywane na cele prowadzonej przez najemcę działalności gospodarczej. • Warunek „bezpośrednio przez fundację” może komplikować modele działalności fundacji, które zlecają obsługę najmu (nawet długoterminowego) wyspecjalizowanej spółce. Pośrednik bowiem podpisując umowy z najemcami pozbawiłby zwolnienia z opodatkowania, bowiem nie jest spełniony warunek „bezpośredniości” najmu od fundacji rodzinnej. • Z uwagi na powyższe, sugerujemy: ○ Uwzględnienie przypadków najmu instytucjonalnego na cele mieszkaniowe; ○ Rozważenie wprowadzenia kryterium długości najmu, zamiast cech podmiotowych najemcy; ○ Wprowadzenie precyzyjnej definicji „celów mieszkaniowych” oraz „funkcji mieszkalnej”; ○ Zmianę w podejściu do kryterium „bezpośredniości” w kontekście korzystania z usług pośredników.
Lock up na mieniu wniesionym, przekazanym nieodpłatnie lub nabytym przez fundację rodzinną od podmiotu	• Proponuje się w art. 6 ust. 8 pkt 2 ustawy CIT, dodanie przepisu przewidującego brak zastosowania zwolnienia z podatku CIT w przypadku zbycia mienia wniesionego lub przekazanego nieodpłatnie do	• Ustawodawca, wprowadzając komentowaną zmianę, dąży do ograniczenia schematów, w których fundacja rodzinna służy jedynie jako wehikuł do sprzedaży majątku bez opodatkowania. Zdaniem ustawodawcy w	• Zgodnie z intencją ustawodawcy, wprowadzenie jasnych, precyzyjnych reguł ograniczających możliwość natychmiastowego zbywania majątku przez fundację rodzinną przyczynić ma się do ochrony jej długoterminowego, sukcesyjnego charakteru oraz zwiększyć bezpieczeństwo i przejrzystość

powiązanego – rozszerzenie wyłączenia ze zwolnienia fundacji rodzinnej przy zbyciu mienia przez fundację rodzinną w okresie 36 miesięcy licząc od końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiło to wniesienie, przekazanie lub nabycie (art. 1 pkt 2 lit. b projektu, projektowany art. 6 ust. 8 pkt 2 ustawy CIT)	fundacji rodzinnej, lub nabytego przez fundację rodzinną od podmiotu powiązanego w rozumieniu art. 11a ust. 1 pkt 4 ustawy CIT, jeżeli zbycie to nastąpiło przed upływem 36 miesięcy licząc od końca roku kalendarzowego, w którym nastąpiło to wniesienie, przekazanie lub nabycie. • Proponowane rozwiązanie obejmuje każde mienie (wszelkie składniki majątkowe) wniesione lub przekazane nieodpłatnie do fundacji rodzinnej, lub nabyte przez fundację rodzinną od podmiotu powiązanego w rozumieniu art. 11a ust. 1 pkt 4 ustawy CIT. • Proponowana zmiana ma na celu ograniczenie ryzyka nadużyć tej instytucji. Określenie konkretnego okresu, w którym fundacja rodzinna nie może zbywać wniesionego do niej mienia z zachowaniem neutralności podatkowej, ograniczy możliwość wykorzystania fundacji rodzinnej jako narzędzia do szybkiego osiągnięcia korzyści kosztem celu, dla którego utworzono tę instytucję.	praktyce obserwowano przypadki instrumentalnego wykorzystywania fundacji rodzinnych do szybkiego transferu majątku i jego sprzedaży z zachowaniem neutralności podatkowej, co było sprzeczne z pierwotnym celem tej instytucji. • Sztuczny okres blokady nie uwzględnia jednak specyfiki działalności rodzin oraz zmienności sytuacji rynkowej. Ponadto, może prowadzić do nieoptymalnych decyzji inwestycyjnych, jeśli fundacja będzie zmuszona utrzymywać aktywa, które w danym momencie nie są już korzystne.	stosowania przepisów podatkowych. Zmiana ta nie powinna istotnie ograniczać prawidłowo funkcjonujących fundacji rodzinnych, które z założenia mają zarządzać majątkiem w perspektywie wieloletniej, a jednocześnie skutecznie eliminuje ryzyko nadużyć. • Niemniej pragniemy zwrócić uwagę, iż długość okresu lock-up (36 miesięcy) może być zbyt restrykcyjna w niektórych przypadkach rodzinnych, np. gdy pojawia się nagle potrzeba restrukturyzacji majątku, zmiana strategii inwestycyjnej lub konieczność pokrycia nieprzewidzianych wydatków (np. zdrowotnych, edukacyjnych, sukcesyjnych). Celem zapewnienia spójności w przepisach liczenie terminów określanych w miesiącach powinno następować od kolejnego miesiąca po zaistnieniu prawnie relewantnego zdarzenia, a nie od końca roku. W związku z tym, jeśli termin ma być obliczany od końca roku – powinien być wyrażony w latach (3 lata zamiast 36 miesięcy). • Wprowadzenie jasnego kryterium czasowego zwiększa przewidywalność opodatkowania, jest także spójne z podobnymi rozwiązaniami podatkowymi, przykładowo w reżimie opodatkowania alternatywnej spółki inwestycyjnej, czy polskiej spółki holdingowej, w których to preferencje uzależniona jest od okresu posiadania danego aktywa. Niemniej, w praktyce fundacji rodzinnej elastyczność czasowa jest często kluczowa dla skutecznego zarządzania majątkiem. • W kontekście prezentowanych przez ustawodawcę założeń nowelizacji,
---	---	---	--

			proponowana zmiana powoduje po stronie fundacji rodzinnych utratę elastyczności w zarządzaniu majątkiem. Mogą bowiem zdarzyć się sytuacje, w których względy ekonomiczne czy rodzinne mogą wymusić sprzedaż danego aktywa przed upływem trzech lat (np. pogorszenie koniunktury, potrzeba reorganizacji portfela, nagła konieczność pozyskania płynnego kapitału). Nowe przepisy zmuszą do odroczenia takiej decyzji albo akceptację utraty zwolnienia z opodatkowania. W praktyce, ryzyko inwestycyjne w przypadku składników majątku fundacji rodzinnych wnoszonych przez podmioty powiązane wzrośnie znacząco, może zatem spowodować znaczne obniżenie atrakcyjności fundacji rodzinnej jako wehikułu służącego zabezpieczeniu majątku rodzinnego w przypadku składników majątku o znacznej niepewności co do ich przydatności inwestycyjnej w okresie krótszym, niż 36 miesięcy. Do rozważenia pozostaje skrócenie trzyletniego okresu karencji na 1-2 lata, z uwagi na dynamicznie zmieniające się realia gospodarcze. 3 lata to bardzo długi okres, szczególnie w sytuacji, gdy sytuacja geopolityczna może wymuszać szybkie i nieprzewidziane wcześniej działania. Jednak – co podkreślamy – w naszym przekonaniu Ustawodawca nie powinien w ogóle przewidywać negatywnych skutków za dokonywanie zmian w portfolio fundacji rodzinnej i reinwestowanie mienia, które fundacja pozyskała. • Jako rozwiązanie alternatywne, wolne od powyższych wad można zaproponować
--	--	--	--

			zastąpienia rozwiązania w postaci lock-up na aktywach rozwiązaniem w postaci lock-up na środkach uzyskanych przez fundację rodzinną w drodze dezinwestycji. • W naszej ocenie zmiana rozwiązania na lock-up na środkach uzyskanych w drodze dezinwestycji byłaby łatwiejsza do akceptacji przez rynek i pozwoli na pełną realizację celów, które przyświecały autorom projektu, jak również celów, dla których wprowadzono przepisy o fundacjach rodzinnych, a jednocześnie nie będzie skutkować negatywnymi konsekwencjami, które wskazano wyżej. • Dodatkowo, ze względów dowodowych i ewidencyjnych można rozważyć wprowadzenie regulacji podobnej jak obowiązująca w reżimie tzw. CIT estońskiego - w art. 28d ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. W świetle proponowanej regulacji, fundacja rodzinna byłaby zobligowana do księgowego wyodrębnienia środków objętych lock-up. • Jednocześnie, z uwagi na ochronę praw nabytych, zasadę <i>lex retro non agit</i> oraz budowę zaufania do instytucji fundacji rodzinnej, jak również szerzej – polskiego prawodawstwa – proponujemy wprowadzenie przepisu przejściowego, z którego wprost będzie wynikało, że zasady w zakresie lock-up obowiązują w odniesieniu do środków pozyskanych przez fundację rodzinną po zmianie stanu prawnego.
--	--	--	---

			• Brak także uzasadnienia rozciągnięcia lock-up na aktywa nabywane odpłatnie od podmiotów powiązanych. Celem przepisów o lock-up jest uniemożliwienie unikania opodatkowania przyrostu wartości aktywa w okresie, w którym było one własnością fundatora (przed wniesieniem do fundacji rodzinnej), poprzez jego zbycie niedługo po wniesieniu do fundacji. W sytuacji, w której fundacja rodzinna nabywa aktywa odpłatnie od podmiotu powiązanego po wartości rynkowej nie występuje przypadek braku opodatkowania przyrostu wartości mającego miejsce przed okresem posiadania tego aktywa przez fundację rodzinną. Dodatkowo obecna konstrukcja powoduje, że także nabycie odpłatne aktywa od spółki córki lub wnuczki w pełni kontrolowanej kapitałowo przez fundację będzie objęte lock-up. A zatem lock-up aktywów, które – choć pośrednio – są już we władaniu fundacji rodzinnej. Chyba nie taki jest cel nowelizacji. • W tym kontekście postulować należy ograniczenie przypadków zastosowania lock-up do nabywania aktywów nieodpłatnie przez fundację. Ewentualnie nabycia odpłatne zawęzić do nabyć od fundatora /beneficjentów, a wyłączyć nabycia od podmiotów, które są już pośrednio lub bezpośrednio kontrolowane przez fundację rodzinną. • Najpoważniejsze zastrzeżenia w kontekście wprowadzenia komentowanego przepisu dotyczą jednak przepisów przejściowych przewidzianych w projekcie. Przepis został bowiem skonstruowany w taki sposób, iż
--	--	--	---

			fundamentalne ograniczenie zwolnienia ma objąć majątek wnoszony do fundacji już od 1 września 2025 r., mimo iż planowane wejście w życie ustawy to 1 stycznia 2026 r. W praktyce oznacza to, iż między publikacją projektu (29 sierpnia 2025 r.), a ograniczeniem zwolnienia minęły zaledwie dwa dni. Krytyka tego rozwiązania została rozszerzona w komentarzu dotyczącym przepisów przejściowych.
Rozszerzenie wyłączeń ze zwolnienia fundacji rodzinnej w zakresie udziału w podmiotach transparentnych podatkowo lub w pełni zwolnionych z opodatkowania (art. 1 pkt 2 lit. b projektu, projektowany art. 6 ust. 8 pkt 3 ustawy CIT)	• Dodawany w art. 6 ust. 8 pkt 3 ustawy CIT przepis odwołuje się do osiąganych przez fundację przychodów z działalności wskazanej w art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o fundacji rodzinnej. Zwolnieniu nie będą zatem podlegały z udziału w spółce niebędącej osobą prawną albo w funduszu, spółdzielni lub podmiocie, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o fundacji rodzinnej, prowadzących działalność gospodarczą, jeżeli nie podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym albo korzystają ze zwolnienia z opodatkowania takim podatkiem od całości swoich dochodów, bez względu na źródło ich osiągania. • Celem projektowanej zmiany jest przeciwdziałanie tworzeniu struktur, w których fundacja rodzinna, mimo ograniczeń wynikających z art. 5 ustawy o fundacji rodzinnej co do	• Nieprecyzyjne kryteria rozróżnienia działalności „aktywnej” od „pasywnej” - projekt nie zawiera jasnych wytycznych pozwalających odróżnić działalność gospodarczą „aktywną” od „pasywnej”, co może prowadzić do odmiennych interpretacji organów podatkowych i podatników, co stwarza również ryzyko nadmiernie szerokiej interpretacji przez organy podatkowe. Dodatkowo szerokie rozumienie pojęcia „działalności gospodarczej” może objąć standardowe instrumenty inwestycyjne, takie jak zagraniczne fundusze inwestycyjne będące podmiotami transparentnymi podatkowo, co znacząco ograniczy możliwości dywersyfikacji portfela inwestycyjnego i możliwości inwestycyjne fundacji rodzinnej. • Niejasność co do bezpośredniego inwestowania w fundusze	• W naszej ocenie projektowana regulacja wymaga znacznego doprecyzowania, szczególnie w zakresie kryteriów pozwalających odróżnić działalność gospodarczą „aktywną” od inwestycyjnej działalności „pasywnej” – sam przepis odnosi się bowiem jedynie do szerokiego pojęcia „działalność gospodarczej”, podczas gdy dopiero w uzasadnieniu do projektu projektodawca wyjaśnia, że „(...) możliwość korzystania ze zwolnienia z opodatkowania może zostać utrzymana w przypadku, gdy fundacja rodzinna uczestniczy w podmiotach transparentnych, które de facto nie prowadzą aktywnej działalności gospodarczej, a ich funkcja sprowadza się do lokowania majątku i zarządzania nim w sposób pasywny, tj. prowadzą działalność swoim charakterem zbliżoną do funkcji samej fundacji”. • Jeśli jednak jest tak, jak wskazano w zacytowanym fragmencie uzasadnienia do Projektu z dnia 29.08.2025 r. ustawy zmieniającej, tj., że: intencją Projektodawcy jest utrzymanie korzystania ze zwolnienia w przypadku, gdy fundacja rodzinna uczestniczy w podmiotach transparentnych, które nie prowadzą aktywnej działalności gospodarczej,

	dopuszczalnego zakresu działalności, uzyskuje korzyści z prowadzenia działalności wykraczającej poza ten zakres, wykorzystując w tym celu podmioty transparentne podatkowo lub objęte pełnym zwolnieniem z opodatkowania. W sytuacji, gdy zarówno fundacja rodzinna, jak i podmiot, w którym uczestniczy, korzystają ze zwolnień podatkowych, dochodzi do powstania struktury, która, mimo prowadzenia działalności gospodarczej, nie prowadzi do powstania obowiązku podatkowego w CIT. • Jednocześnie projektowana regulacja przewiduje, że możliwość korzystania ze zwolnienia z opodatkowania może zostać utrzymana w przypadku, gdy fundacja rodzinna uczestniczy w podmiotach transparentnych, które de facto nie prowadzą aktywnej działalności gospodarczej, a ich funkcja sprowadza się do lokowania majątku i zarządzania nim w sposób pasywny, tj. prowadzą działalność swoim charakterem zbliżoną do funkcji samej fundacji. Utrzymanie zwolnienia w takich przypadkach jest uzasadnione, ponieważ działalność tych podmiotów nie	inwestycyjne mające charakter transparentny podatkowo - w praktyce rynkowej zagraniczne fundusze inwestycyjne mają charakter transparentny podatkowo i jednocześnie posiadają status alternatywnych funduszy inwestycyjnych (np. będąca odpowiednikiem polskiej spółki komandytowej - niemiecka spółka Kommanditgesellschaft, KG, która może funkcjonować jako alternatywny fundusz inwestycyjny zgodnie z przepisami niemieckiego prawa krajowego, które implementują Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi), co może prowadzić do objęcia ich projektowanymi ograniczeniami i stwarza wątpliwość, czy bezpośrednio inwestowanie przez fundację rodzinną w ww. podmioty uznawane jest za dozwoloną działalność gospodarczą z art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej objętą zwolnieniem od podatku dochodowego. • Brak odwołania się lub definicji „alternatywnego funduszu inwestycyjnego” i „instytucji	a ich funkcja sprowadza się do lokowania majątku i zarządzania nim, to proponowane brzmienie art. 6 ust. 8 pkt 3 ustawy CIT nie odzwierciedla tych intencji. • Analiza literalnej treści omawianego przepisu prowadzi do wniosku, że ze zwolnienia z opodatkowania nie mogłyby korzystać dochody uzyskiwane z podmiotów, prowadzących działalność gospodarczą – niemniej, działalność, która zgodnie z przywołanym uzasadnieniem do Projektu ma korzystać ze zwolnienia (czyli działalność analogiczna do działalności samej fundacji) również jest rodzajem działalności gospodarczej. Wynika to wprost z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej, który wskazuje zakres dopuszczalnej działalności fundacji rodzinnych. Zgodnie z tym przepisem „Fundacja rodzinna może wykonywać działalność gospodarczą w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2023 r. poz. 221)...”. A zatem pozostawienie proponowanej zmiany tj. treści art. 6 ust. 8 pkt 3 ustawy zmienianej w obecnym kształcie, wbrew intencjom Projektodawcy, doprowadzi do opodatkowania przychodów, które miałyby być zwolnione (będą to bowiem również przychody „z działalności gospodarczej”, które zgodnie z projektowanym przepisem podlegają opodatkowaniu). • W tym kontekście w szczególności może budzić wątpliwość, czy korzystanie ze zwolnienia z opodatkowania może zostać utrzymane w przypadku, gdy fundacja rodzinna uczestniczy w podmiotach transparentnych,
--	--	--	--

	wykracza istotnie poza zakres działalności, do której uprawniona jest fundacja rodzinna, i nie stanowi podstawy do optymalizacji podatkowej.	wspólnego inwestowania" - projekt nie wprowadza odwołania się ani definicji tych pojęć, mimo że mogłyby one pomóc w precyzyjnym określeniu uczestnictwa, w których podmiotach powinno pozostać objęte zwolnieniem od podatku dochodowego np. poprzez odwołanie się do ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi implementującej Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi.	których działalność polega na uczestnictwie w innych podmiotach, w tym spółkach handlowych i funduszach, które taką działalność gospodarczą o charakterze aktywnym prowadzą. • Z uwagi na to, iż obecne brzmienie projektowanego przepisu, który szeroko odnosi się do „działalności gospodarczej” budzi znaczne wątpliwości interpretacyjne sugerujemy doprecyzowanie projektowanego przepisu poprzez klarowane i precyzyjne wskazanie jaka działalność gospodarcza o charakterze „pasywnym” jest działalnością dozwoloną pozwalającą zachować prawo do zwolnienia na gruncie projektowanego przepisu. • Standardowym instrumentem inwestycyjnym jest bezpośrednie uczestnictwo w funduszach inwestycyjnych, w tym zagranicznych. W praktyce rynkowej często spotykane jest, że zagraniczne fundusze inwestycyjne mają charakter transparentny podatkowo i jednocześnie posiadają status alternatywnych funduszy inwestycyjnych (np. niemiecka spółka Kommanditgesellschaft, KG, czy luksemburska spółka Special Limited Partnership Societe en Commandite Specjale, które mogą funkcjonować jako alternatywne fundusze inwestycyjne zgodnie z przepisami odpowiednio niemieckiego lub luksemburskiego prawa krajowego, które implementują Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, czy też podobne podmioty spoza Unii Europejskiej, które są instytucjami wspólnego
--	---	--	--

			inwestowania i mają charakter transparentny podatkowo). • Nie ma uzasadnienia dla rozwiązania, zgodnie z którym wtedy, kiedy sama fundacja, prowadząc działalność inwestycyjną, mogłaby korzystać ze zwolnienia z opodatkowania CIT, a jednocześnie, jeśli fundacja zainwestuje w podmiot, który w sposób bardziej od niej sprofesjonalizowany podejmuje analogiczne aktywności, fundacja nie mogłaby skorzystać ze zwolnienia z dochodów, osiągniętych w ten sposób. • Obecne brzmienie projektowanego przepisu stwarza znaczne wątpliwości interpretacyjne w zakresie tego, czy korzystanie ze zwolnienia z opodatkowania może zostać utrzymana w przypadku, gdy fundacja rodzinna uczestniczy bezpośrednio w zagranicznym funduszu inwestycyjnych, który ma charakter transparentny podatkowo i jednocześnie posiada status alternatywnego funduszu inwestycyjnego. Z uwagi na powyższe sugerujemy wprowadzenie do projektowanego przepisu odwołanie się lub definicję „alternatywnego funduszu inwestycyjnego” i “instytucji wspólnego inwestowania” np. poprzez odwołanie się do ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi implementującej Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi, co zapewni precyzyjne i niebudzące wątpliwości określenie, że korzystanie ze zwolnienia z opodatkowania
--	--	--	---

			może zostać utrzymana w przypadku, gdy fundacja rodzinna uczestniczy bezpośrednio w wyżej wskazanym podmiocie. • Alternatywnie, aby odzwierciedlić wolę Projektodawcy, wyrażoną w zacytowanym wyżej projekcie uzasadnienia można rozważyć następującą modyfikację proponowanego przepisu: <i>„8. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 25, nie ma zastosowania do osiągniętych przez fundację rodzinną przychodów:</i> <i>3) z udziału w spółce niebędącej osobą prawną albo w funduszu, spółdzielni lub podmiocie, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o fundacji rodzinnej, prowadzących działalność gospodarczą, jeżeli nie podlegają opodatkowaniu podatkiem dochodowym albo korzystają ze zwolnienia z opodatkowania takim podatkiem od całości swoich dochodów, bez względu na źródło ich osiągania, przy czym do przychodów tych przepis art. 5 stosuje się odpowiednio.</i> <i>Wyłączenie niniejsze nie dotyczy przychodów z takiej działalności spółki niebędącej osobą prawną, funduszu, spółdzielni lub podmiotu, wskazanego w art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o fundacji rodzinnej, która spełnia łącznie następujące cechy:</i> - odpowiada działalności wskazanej w art. 5 ust. 1 pkt 1, 2, 4, 5, 6, 7 lub 8 ustawy o fundacji rodzinnej, - korzystałaby ze zwolnienia z opodatkowania, gdyby była prowadzona bezpośrednio przez fundację rodzinną;
--	--	--	---

			<i>przy czym ciężar dowodu, że przychody uzyskiwane z udziałów w spółce niebędącej osobą prawną, funduszu, spółdzielni lub w podmiocie, wskazanym w art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy o fundacji rodzinnej spełnia powyższe warunki, ciąży na fundacji rodzinnej."</i> • Zjawisko unikania opodatkowania od działalności operacyjnej (np handlowej, produkcyjnej, usługowej) poprzez sprawowanie kontroli przez fundację nad podmiotami przezroczystymi podatkowo zostałyby skutecznie wyeliminowane poprzez wprowadzenie zasady, iż zwolnienie dotyczy takich dochodów tych podmiotów, które są realizowane z działalności dozwolonej dla fundacji rodzinnej i byłyby zwolnione w fundacji rodzinnej, gdyby były przez nią realizowane bezpośrednio. • Jednocześnie nie znajduje uzasadnienia wyłączenie zwolnienia podatkowego dla dochodów z funduszy inwestycyjnych będących podatnikami CIT tylko z tego powodu, iż korzystają one ze zwolnienia podatkowego od całości swoich dochodów. Obecna konstrukcja proponowanych przepisów, uniemożliwia fundacji rodzinnej korzystanie ze zwolnienia podatkowego przy inwestowaniu w zdecydowaną większość funduszy inwestycyjnych. Nawet gdyby przyjąć zasadę, iż dochody z funduszy podlegają zwolnieniu, jeśli fundusz prowadzi działalność zgodną z artykułem 5 ustawy o fundacjach rodzinnych, to w odniesieniu do profesjonalnych funduszy inwestycyjnych fundacja rodzinna będzie miała ograniczoną możliwość kontroli, czy nie przekraczają one
--	--	--	---

			zakresu działalności gospodarczej. Ponadto fundusze inwestujące np. w surowce lub waluty nie mieściłby się w zakresie stosowania zwolnienia. W tym kontekście należy postulać całkowitą rezygnację z opodatkowania dochodów z funduszy inwestycyjnych posiadających status podatnika CIT.
Objęcie fundacji rodzinnej opodatkowaniem dochodów osiągniętych przez podmioty CFC (zagraniczne jednostki kontrolowane)	- Projekt przewiduje objęcie fundacji rodzinnej opodatkowaniem dochodów osiągniętych za pośrednictwem zagranicznych jednostek kontrolowanych (CFC). - Zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy, celem jest wyeliminowanie sytuacji, w której przepisy regulujące opodatkowanie fundacji rodzinnych nie powinny unicestwić wprowadzonego przed laty mechanizmu przeciwdziałającego zjawisku unikania opodatkowania podatkiem dochodowym w Polsce poprzez lokowanie aktywów do spółek zależnych zlokalizowanych w jurysdykcjach o preferencyjnym systemie opodatkowania. Z tego względu, proponowana zmiana art. 6 ust. 6 ustawy CIT polega na wskazaniu, iż fundacje rodzinne nie są zwolnione z podatku, o którym mowa w art. 24a ustawy CIT. Instytucja fundacji rodzinnej nie powinna bowiem stać się „zasłoną” dla	Objęcie fundacji rodzinnej opodatkowaniem CFC w sposób identyczny jak w przypadku spółek w określonych wypadkach wykracza poza cel postawiony przez ustawodawcę, jakim jest zwalczanie unikania opodatkowania. W wielu przypadkach spowoduje opodatkowanie fundacji rodzinnej dochodami CFC pomimo tego, iż prowadzenie określonych działań przez spółkę zagraniczną, a nie fundację rodzinną bezpośrednio nie przynosi żadnych korzyści podatkowych.	- O ile sam cel wprowadzenia regulacji jest zrozumiały, to sposób jego realizacji budzi wiele zastrzeżeń, gdyż nie uwzględnia specyfiki fundacji rodzinnej. - W szczególności przepisy o CFC mają na celu przeciwdziałanie przenoszeniu dochodów do innych jurysdykcji podatkowych w celu uniknięcia opodatkowania w Polsce. W tym kontekście nie jest zrozumiałe, dlaczego po nowelizacji, jeśli zagraniczna spółka zależna od fundacji rodzinnej osiągnie dochód, który gdyby zrealizowany był przez fundację rodzinną bezpośrednio, nie byłby opodatkowany, to fundacja rodzinna powinna zapłacić podatek od dochodu tej spółki. A zatem tylko z tego powodu, że działalność odpowiadająca działalności zwolnionej jest realizowana przez zagraniczną spółkę kontrolowaną, a nie przez fundację rodzinną, powstaje dodatkowy podatek. - Przykładowo, jeśli spółka zagraniczna osiągnie dochód ze sprzedaży akcji nabytych od podmiotu niepowiązanego, który w kraju jej jurysdykcji będzie podlegał zwolnieniu, to fundacja będzie zobowiązana do zapłaty podatku, a jeśli fundacja zrobiłaby to bezpośrednio, to takie opodatkowanie nie wystąpi.

	<i>podmiotów kierujących się intencją uniknięcia stosowania regulacji przewidujących opodatkowanie dochodów zagranicznych jednostek kontrolowanych”.</i>		- Proponowanym rozwiązaniem jest wyłączenie z opodatkowania na poziomie fundacji tych dochodów zagranicznej spółki kontrolowanej, które pochodzą z działalności gospodarczej dozwolonej dla fundacji rodzinnej i podlegałyby zwolnieniu podatkowemu, gdyby były one realizowane bezpośrednio przez fundację rodzinną. Alternatywnie, jeśli celem jest kumulacja kapitału w Polsce, zwolnienie to można uzależnić dodatkowo od pełnej dystrybucji zysku zwolnionego z opodatkowania w innej jurysdykcji do fundacji rodzinnej. - Proponowane rozwiązanie jest analogiczne do tego, które zaproponowano w odniesieniu do spółek przeźroczystych podatkowo.
Wprowadzenie przepisu przejściowego do 36-miesięcznego limitu dotyczącego lock up (art. 2 projektu, dotyczy art. 6 ust. 8 pkt 2 ustawy CIT)	W projekcie ustawy przewiduje się wprowadzenie przepisu przejściowego (art. 2 projektu). Odnosi się on do art. 6 ust. 8 pkt 2 ustawy CIT w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą, który przewiduje wykluczenie zwolnienia, o którym mowa w ust. 1 pkt 25 do osiągnięcia przez fundację rodzinną przychodów ze zbycia mienia wniesionego lub przekazanego nieodpłatnie do fundacji rodzinnej lub nabytego przez fundację rodzinną od podmiotu powiązanego w rozumieniu art. 11a ust. 1 pkt 4 ustawy CIT, po dniu 31 sierpnia 2025 r.	Projektowany przepis przejściowy w aktualnym brzmieniu budzi istotne wątpliwości w zakresie zasady niedziałania prawa wstecz, zasady ochrony interesów w toku oraz zasady ochrony zaufania do państwa, ponieważ wprowadza do porządku prawnego normę pozbawiającą fundację rodzinną zwolnienia podatkowego w przypadku zbycia mienia, które zostało do niej wniesione / przekazane nieodpłatnie / zbyte przez podmiot powiązany po dniu 31 sierpnia 2025 r. w sytuacji, w której sama ustawa wejdzie w życie dopiero 1 stycznia 2026 r.	- W naszej ocenie projektowaną regulację należy ocenić negatywnie i należy ją zmodyfikować. Należy cały czas pamiętać, że organy mają narzędzia prawne do przeciwdziałania optymalizacji podatkowej, a projektowany przepis wyklucza prawo do zwolnienia podatkowego z naruszeniem zasady <i>tempus regit actum</i>. Pomijając kontrowersyjny sposób ogłoszenia projektu, który nie buduje zaufania podatnika do państwa, poniżej przedstawimy merytoryczną ocenę istoty zaproponowanego przepisu przejściowego. - Projektowany przepis przejściowy realizuje wyłącznie jeden cel tj. ochrona interesów fiskalnych państwa, w tym (na co wskazuje wprost treść uzasadnienia do projektu ustawy) – zmiana ma cyt. „zapobiegać” unikaniu

	Termin 31 sierpnia 2025 r., zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy, został ustanowiony w celu zapobieżenia sytuacjom polegającym na sztucznym wnoszeniu mienia do fundacji rodzinnej i jego szybkim zbyciu w związku z procedowaniem niniejszych zmian uszczelniających, co mogłoby prowadzić do nadużyć i agresywnej optymalizacji podatkowej.	- Konstytucyjna zasada ochrony zaufania obywateli do państwa pozwala na krytykę zaproponowanego rozwiązania, w którym – ustawodawca przepisem przejściowym, zgodnie z zamieszczonym uzasadnieniem do projektu ustawy, przeciwdziała agresywnej optymalizacji podatkowej. Istnieją w tej materii szczegółowe normy uregulowane w Dziale IIIA, Ordynacji podatkowej. Przepisy przejściowe pełnią inną rolę. - Nie sposób się zgodzić również z dokonaniem domniemaniem faktycznym, że wszelkie wniesienie majątku i jego sprzedaż to <i>per se</i> działania optymalizacyjne – zwłaszcza w świetle wydawanych uprzednio opinii zabezpieczających, zarówno tych korzystnych dla podatników, jak i tych, wskazujących konkretnie na działania optymalizacyjne (po przeanalizowaniu przepisów do tego przeznaczonych). Takie postawienie sprawy tj. nieczynienie rozróżnień pomiędzy uczciwymi sukcesorami jest bardzo szkodliwe dla istoty tak ważnej instytucji jaką jest fundacja rodzinna. - W efekcie powyższych okoliczności, projektowana	opodatkowania. W tym miejscu należy zauważyć, że samo przeciwdziałanie optymalizacji podatkowej nie jest materią, którą powinien – ze swojej istoty regulować przepis przejściowy. - Projektowany przepis może zostać odczytany w taki sposób, iż wprowadza on cezurę w odniesieniu do aktywów, nabywanych/wnoszonych do fundacji rodzinnych, a jego intencją jest ochrona praw nabytych i interesów w toku w odniesieniu do tych fundacji, które uzyskały mienie przed opublikowaniem projektu z dnia 29.08.2025 r. W tym rozumieniu przepis ten prowadziłby do tego, iż treść znowelizowanego art. 6 ust. 8 pkt 2 ustawy CIT mogłaby mieć zastosowanie wyłącznie do tych aktywów, które zostały nabyte przez fundację rodzinną po wskazanej w tym przepisie dacie granicznej (czyli po 31.08.2025 r.), niemniej przepis ten nie rozciągałby możliwości stosowania znowelizowanych przepisów ustawy CIT również na stany faktyczne, zaistniałe od 1.09.2025 do 31.12.2025 – a to przez wzgląd na treść art. 3 ustawy zmieniającej, zgodnie z którym „ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2026 r.. Innymi słowy, jednym z możliwych odczytań proponowanego przepisu jest to, że wskazuje on aktywa, jakich będzie dotyczyła znowelizowana ustawa CIT – niemniej, jeśli aktywa nabyte/wniesione do fundacji rodzinnej od 1.09.2025 r. zostaną zbyte przed 1.1.2026 r., wówczas zastosowanie znajdą normy, obowiązujące przed wejściem w życie omawianej nowelizacji. Za takim odczytaniem omawianego przepisu przemawia zasada ochrony praw
--	---	--	---

		zmiana – przez zwiększenie poczucia niepewności prawa zniechęca do zakładania fundacji rodzinnych oraz długoterminowego planowania sukcesji z wykorzystaniem polskich fundacji rodzinnych.	słusznie nabytych/interesów w toku (brak takiej regulacji mógłby podważać zaufanie do ustawodawcy, bowiem mogłyby się pojawić zarzuty, iż ustawodawca zastawił na fundatorów swego rodzaju „pułapkę” – fundatorzy najpierw wnieśli do fundacji składniki majątku, po czym zmieniły się zasady opodatkowania w zakresie zbywania tych składników majątku). Niemniej w takim przypadku jako datę graniczną należałoby oznaczyć dzień 1.1.2026 r. - bowiem ustawa zmieniana w proponowanym brzmieniu jeszcze nie obowiązuje, nie została nawet uchwalona – trudno byłoby więc różnicować sytuację prawną fundacji rodzinnych, które nabyły/otrzymały aktywa przed 31.08.2025 r. oraz po 31.08.2025 r. ale przed wejściem w życie ustawy zmieniającej - bowiem obie fundacje są w analogicznej sytuacji prawnej. Należy podkreślić, że Projekt dnia 29.08.2025 r. nie ma doniosłości normatywnej, jego ogłoszenie nie powinno faktem, wyznaczającym granicę stosowania ustawy zmienianej – prawa nabyte podatników, które nabyły/otrzymały aktywa przed 31.08.2025 r. oraz po 31.08.2025 r. • Podobne zarzuty niekorzystnego traktowania podatników, którzy wybrali wcześniej preferencje kierowane przez ustawodawcę głównie do osób fizycznych i ich podmiotów zależnych, formułowane są już obecnie np. na gruncie przepisów o ryczałcie od dochodów spółek (tzw. estoński CIT), gdzie przepisy wykładane są niekorzystnie, a ostatnio z niepokojem można obserwować negatywne podejście organów do terminów sporządzenia
--	--	---	--

			sprawozdania finansowego w celu wejścia do tego systemu w trakcie roku oraz sposobu podpisania tychże sprawozdań – praktyka okazała się tu zbyt restrykcyjna i powoduje niepewność podatników niewspółmierną do skali ewentualnego „naruszenia” – konieczne są zmiany również w tym zakresie, ponieważ nie buduje to dobrej percepcji prawa i jego stosowania przez podatników. • Analiza brzmienia przepisu przejściowego (tj. art. 2 ustawy zmieniającej), w tym użycie słowa „także” prowadzi do drugiego, możliwego odczytania proponowanego przepisu przejściowego: mianowicie, że daje on prawo do stosowania znowelizowanych przepisów ustawy CIT w odniesieniu do aktywów nabytych/wniesionych do fundacji rodzinnej po 31.08.2025 r., które zostały zbyte jeszcze w 2025 r. Literalne odczytanie przepisu przejściowego nie wskazuje bowiem w ogóle do jakich zdarzeń może być stosowany znowelizowany art. 6 ust. 8 pkt 2 ustawy CIT – a jedynie wskazuje do jakich składników mienia może być ta regulacja zastosowana (czyli do tych wniesionych/nabytych przez fundację po 31.08.2025 r.) – a zatem zgodne z treścią przepisu przejściowego byłoby zastosowanie art. 6 ust. 8 pkt 2 ustawy CIT również do zbycia składnika majątku wniesionego/nabytego przez fundację po 31.08.2025 r., a zbytego jeszcze przed końcem 2025 r. • W konsekwencji, projektowany przepis przejściowy w wyniku ograniczenia zwolnienia z CIT nakazywałby stosowanie mniej korzystnych rozwiązań podatkowych do czynności dokonanych jeszcze przed wejściem w życie projektowanych
--	--	--	--

			przepisów. Oznacza to, że zdarzenia prawne dokonane w warunkach obowiązywania dotychczasowych przepisów Ustawy CIT zostałyby z mocą wsteczną objęte nowym, mniej korzystnym z perspektywy podatkowej reżimem prawnym. Wszystko to bez względu na intencję sukcesora tj. bez względu na to, czy jego działanie ma optymalizacyjny charakter, czy w pełni uzasadniony i spójny z istotą fundacji rodzinnej charakter (np. potwierdzony uprzednio nawet w opinii zabezpieczającej). • Zastosowanie art. 6 ust. 8 pkt 2 ustawy CIT w brzmieniu nadanym ustawą zmieniającą do przychodów ze zbycia składnika majątku wniesionego/nabytego przez fundację rodzinną po 31.08.2025 r., który został zbyty przez fundację rodzinną jeszcze w 2025 r. nosiłoby znamiona niedozwolonej retroaktywności – oznaczałaby bowiem stosowanie nowej normy do zdarzeń (tu: zbycia składnika majątku przez fundację rodzinną), które miały miejsce przed wejściem w życie nowej normy. • Elementarnym komponentem zasady demokratycznego państwa prawnego wynikającej z art. 2 Konstytucji RP jest zasada zakazu retroakcji (<i>lex retro non agit</i>), zgodnie z którą wsteczna moc obowiązywania aktu normatywnego jest niedopuszczalna. Istota tej zasady sprowadza się do tego, że prawo powinno co do zasady działać „na przyszłość”, w związku z czym prawodawca nie może ustanawiać przepisów prawa, które wiązałyby skutki prawne ze zdarzeniami prawnymi mającymi miejsce w przeszłości, tj. przed wejściem w życie nowo ustanowionych
--	--	--	--

			przepisów prawa, z którymi prawo nie wiązało do tej pory skutków prawnych przewidzianych tymi normami. Wskazane znaczenie normatywne zasady <i>lex retro non agit</i> było przedmiotem licznych orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego, por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 28 maja 1986 r., sygn. U 1/86, wyrok z 19 listopada 2008 r., sygn. KP 2/08, wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22 lipca 2020 r., sygn. K 4/19. • Podobne wnioski utrwalone są również w judykaturze – przykładowo w orzeczeniu II FSK 332/22 , z dnia 24.0.2024 r. Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził: <i>„należy mieć na uwadze, że nie można zgodzić się na takie rozumienie tej normy, zgodnie z którym mogłoby dochodzić do zmiany „reguł gry w trakcie gry”. Inaczej mówiąc w podatku dochodowym od osób fizycznych nie można zmieniać zasad jego określania w trakcie trwania roku podatkowego.</i> • Projektowany przepis – jeśli odczytać go w drugi z opisanych sposobów – narusza w naszej ocenie zasadę proporcjonalności i w sposób nieuzasadniony różnicuje sytuację prawną i możliwość skorzystania ze zwolnienia z CIT w odniesieniu do przychodów związanych z mieniem nabytym przed i po dacie 31 sierpnia 2025 r., gdyż rozdziela skutki podatkowe dla czynności dokonanych przed tą datą oraz po tej dacie, w efekcie czego fundacje rodzinne, które nabyły to samo mienie i dokonały takich samych czynności, zostają obciążone różnymi skutkami podatkowymi w zależności od arbitralnie ustalonej daty nabycia mienia.
--	--	--	---

			Mając na uwadze powyższe, w celu uniknięcia zarzutów, że art. 2 ustawy zmieniającej nosi znamiona niedopuszczalnej retroaktywności i narusza zasadę roczności podatków dochodowych, postuluje się zmianę proponowanej treści art. 2. Proponowany obecnie przepis można poprawić w sposób następujący: <i>Przepis art. 6 ust. 8 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do mienia wniesionego lub przekazanego nieodpłatnie do fundacji rodzinnej lub nabytego przez fundację rodzinną od podmiotu powiązanego w rozumieniu art. 11a ust. 1 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 1, po dniu 1 stycznia 2026 r., w odniesieniu do przychodów, osiągniętych przez fundację rodzinną od momentu wejścia w życie niniejszej ustawy.</i>
Inne			
Zmiany mające na celu dopuszczenie prowadzenia zwolnionej od podatku działalności charytatywnej przez fundację rodzinną	Sugerujemy wprowadzenie odpowiednich zmian w przepisach mających na celu objęcie zwolnieniem z podatku dochodowego darowizn czynionych przez z fundację rodzinną na rzecz organizacji pożytku publicznego spełniających warunki wskazane w Ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.	Uchylenie ograniczeń w zakresie działalności charytatywnej fundacji rodzinnych – obecnie prowadzenie działalności charytatywnej przez fundację rodzinną jest ograniczone z uwagi na brak prawa do zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym fundacji rodzinnej w przypadku przekazania przez nią darowizn na rzecz organizacji pożytku publicznego spełniających warunki wskazane w Ustawie z	W obecnym porządku prawnym prowadzenie działalności charytatywnej przez fundację rodzinną jest ograniczone z uwagi na brak prawa do zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym fundacji rodzinnej w przypadku przekazania przez nią środków na rzecz organizacji pożytku publicznego spełniających warunki wskazane w Ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Brak prawa do zwolnienia z opodatkowania podatkiem dochodowym fundacji rodzinnej zdaniem organów podatkowych i sądów administracyjnych aktualizuje się zarówno w

		dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W konsekwencji w celu objęcie zwolnieniem z podatku dochodowego darowizn czynionych przez fundację rodzinną na rzecz organizacji pożytku publicznego spełniających warunki wskazane w Ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie sugeruje się wprowadzenie odpowiednich zmian w przepisach.	przypadku, gdy organizacja pożytku publicznego jest beneficjentem fundacji rodzinnej, jak i w przypadku, gdy organizacja pożytku publicznego nie jest beneficjentem fundacji rodzinnej – w konsekwencji każdorazowa wypłata darowizny z fundacji rodzinnej na rzecz organizacji pożytku publicznego skutkuje koniecznością jej opodatkowania przez fundację rodzinną podatkiem dochodowym w stawce 15%. Stanowisko takie przyjął np. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 16 stycznia 2025 r., sygn. III SA/Wa 2562/24, czy Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej w interpretacji indywidualnej z dnia 25 września 2024 r., znak: 0114-KDIP2-1.4010.487.2024.1.KW, który wskazał, że „(...) przekazanie darowizn innym osobom fizycznym i prawnym należy traktować jako rozszerzenie listy faktycznych beneficjentów fundacji rodzinnej.” • Wskazujemy, że naszej ocenie powyższa wykładania, zgodnie z którą każda darowizna przekazana przez fundację rodzinną na rzecz organizacji pożytku publicznego (nawet w przypadku, gdy organizacja pożytku publicznego nie jest beneficjentem fundacji rodzinnej) stanowi świadczenie na rzecz beneficjenta opodatkowane podatkiem dochodowym w stawce 15% nie wynika wprost z literalnego brzmienia Ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych ani Ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej, a w konsekwencji obecne regulacje nie dają jednoznacznej podstawy do tak szerokiej wykładni uzasadniającej przyjęcie, że przekazanie
--	--	--	--

			darowizny na rzecz organizacji pożytku publicznego należy traktować równoznacznie z „rozszerzeniem listy faktycznych beneficjentów.” • Podkreślenia wymaga również, że powyższe ograniczenie stawia fundacje rodzinne wypłacające darowizny na rzecz organizacji pożytku publicznego niebędące ich beneficjentami w dużo gorszej sytuacji niż spółki dokonujące darowizn na rzecz takich organizacji pożytku publicznego, którym przysługuje mechanizm odliczenia od podatku CIT darowizn dokonanych na rzecz organizacji pożytku publicznego (zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych), który to mechanizm pozwala spółkom na dokonanie w rozliczeniu rocznym odliczenia od podstawy opodatkowania właściwie udokumentowanych darowizn przekazanych na rzecz organizacji pożytku publicznego spełniających warunki określone w Ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (do 10% uzyskanego za ten rok dochodu). • Z uwagi na ww. ograniczenie w prowadzeniu działalności charytatywnej przez fundację rodzinną, proponujemy wprowadzenie odpowiednich zmian w przepisach mających na celu objęcie zwolnieniem z podatku dochodowego darowizn czynionych przez z fundację rodzinną na rzecz organizacji pożytku publicznego spełniających warunki wskazane w Ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie lub stosowanego odliczenia podobnego do tego, który funkcjonuje dla
--	--	--	---

			spółek na gruncie Ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych.
Zmiany mające na celu rozszerzenie katalogu dozwolonej działalności gospodarczej fundacji rodzinnej w zakresie dzieł sztuki	Sugerujemy wprowadzenie odpowiednich zmian w przepisach mających na celu objęcie tzw. dozwoloną działalnością gospodarczą wskazaną w art. 5 Ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej również działalności w zakresie prezentacji, gromadzeniem i handlu dziełami sztuki.	Rozszerzenie katalogu tzw. dozwolonej działalności fundacji rodzinnej – w celu wsparcia długoterminowej działalności inwestycyjnej fundacji rodzinnej sugerujemy wprowadzenie odpowiednich zmian w przepisach i objęcie tzw. dozwoloną działalnością gospodarczą wskazaną w art. 5 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej również działalności w zakresie prezentacji, gromadzeniem i handlu dziełami sztuki.	- Dzieła sztuki często stanowią istotny składnik majątku rodzinnego, przekazywanego z pokolenia na pokolenie. W konsekwencji umożliwienie fundacjom rodzinnym gromadzenia i zarządzania tymi aktywami przyczyni się do realizacji podstawowego celu fundacji rodzinnej jakim jest długoterminowe „gromadzenie mienia” i „zarządzanie nim w interesie beneficjentów”. - Objęcie tzw. dozwoloną działalnością gospodarczą działalności w zakresie prezentacji, gromadzeniem i handlu dziełami sztuki, w naszej ocenie, przyczyni się nie tylko do długoterminowej realizacji celów fundacji, ale również do ochrony dziedzictwa kulturowego przed rozproszeniem i degradacją, wsparcia mecenatu prywatnego i rozwoju kultury w Polsce. - Z uwagi na powyższe proponujemy wprowadzenie odpowiednich zmian w Ustawie z dnia 26 stycznia 2023 r. o fundacji rodzinnej poprzez objęcie tzw. dozwoloną działalnością gospodarczą wskazaną w art. 5 ww. ustawy również działalności w zakresie prezentacji, gromadzeniem i handlu dziełami sztuki oraz rozszerzenie katalogu włączeń w zakresie zbywania mienia przewidzianych w art. 5 ust. 3 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r o fundacji rodzinnej o dzieła sztuki.

Załącznik nr 1

Propozycja przepisu przejściowego:

Art. 24r ust. 4 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych ma zastosowanie do składników majątku, uzyskanych przez fundację rodzinną w wyniku zbycia mienia wniesionego lub przekazanego nieodpłatnie do fundacji rodzinnej po 31 grudnia 2025 r.

Propozycja uregulowania kwestii dotyczących wycofywania składników majątkowych z fundacji rodzinnej – zmiana w art. 24g ustawy CIT.

Dostrzegamy potrzebę wprowadzenia przepisu podobnego w konstrukcji do art. 12 ust. 4 pkt 3 ustawy CIT w sytuacji wycofywania składników majątku wniesionych przez fundatora do fundacji. Przy wycofywaniu z fundacji rodzinnej składników majątku wniesionych do fundacji rodzinnej przez fundatora lub beneficjentów (przy zachowaniu tożsamości składnika majątkowego) podstawę opodatkowania należy obniżyć o wartość tego składnika majątkowego wynikającą z umowy darowizny, pomniejszoną o ewentualne odpisy amortyzacyjne dokonane przez fundację rodzinną. Uwzględnia to koncepcję ustalania wartości początkowej środków trwałych przyjętą w interpretacji z dnia 9 września 2025 r., 0114-KDIP2-1.4010.377.2025.1.MR1.

Przy obecnym kształcie przepisów – jeśli fundator daruje fundacji rodzinnej składnik majątku (np. nieruchomość) o wartości 100 i następnie chce ten sam składnik majątku z fundacji rodzinnej wycofać to fundacja płaci 15% CIT od 100. Zmiana jest szczególnie istotna z uwagi na nowelizacje przepisów i zmianę zasad opodatkowania. Nie można wykluczyć, że np. nieruchomości mieszkalne wniesione przez fundatorów do fundacji (oddawane przez fundację w najem długoterminowy operatorom lub innym podmiotom na cele prowadzonej przez nich działalności) będą przenoszone powrotnie do majątku prywatnego.